

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 și a sentinței Judecătoriai Orhei sediul central din 24 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Petrașcu Ion Xxxxx, născut la xxxxx în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.09.2017-24.11.2017
2. instanța de apel: 26.12.2017-28.02.2018
3. instanța de recurs: 23.04.2018 - 30.05.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriai Orhei sediul central din 24 noiembrie 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Petrașcu Ion Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 an 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a fost adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriai Orhei din 29.03.2017, închisoare de 6 luni, stabilindu-i pedeapsă definitivă 1 an și 9 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Cheltuielile judiciare în sumă de 39, 22 lei au fost trecute în contul statului.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Petrașcu Ion, începând cu primăvara anului 2017, în grădina gospodăriei sale din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, ilegal, neavând autorizația corespunzătoare și fără scop de înstrăinare, a cultivat, a păstrat și a prelucrat plante de cânepă, până în ziua de 24 iunie 2017, când în jurul orei 09.00, de către colaboratorii IP Orhei au fost depistate și ridicate de la domiciliul acestuia, 194 plante

de cânepă, un pachetel de hârtie de culoare albă cu masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare brun-verzuie, masă vegetală uscată (frunze) de culoare verzuie, o butelie din polimer deformată, cu o gaură în partea inferioară și cu un inel roșu în partea superioară cu depuneri de substanță brună pe pereții interiori, care fiind prezentate la examinare s-a stabilit în baza raportului de constatare tehnico - științific nr. 34/12/1-R-3760 din 21 iulie 2017, că plantele verzi în număr de 194, ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Petrașcu I., amplasat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, reprezintă plante de cannabis (cânepă), care conțin tetrahidrocannabinol, iar masa vegetală uscată și grosier - mărunțită de culoare verde - cafenie, cât și masa vegetală uscată și mărunțită, prezentată la examinare, ridicate în cadrul percheziției la domiciliul ultimului, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate totală de 4,9 g (4,07 g + 0,83 g), precum și depunerile de substanță de culoare brună depistate pe pereții interiori ai buteliei, ridicată din același loc, reprezintă substanța stupefiantă rășină de cannabis, în cantitate de 0,073 g., iar potrivit „Listei substanțelor stupefiante și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, se atribuie la substanțele stupefiante ce constituie proporții deosebit de mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului, Petrașcu I., au fost calificate *de drept* în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și anume – *activitatea ilegală privind circulația drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, adică păstrarea și prelucrarea ilegală de droguri, supuse controlului în conformitate cu legislația, fără autorizație, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, expunându-și dezacordul cu aceasta, deoarece nu are nici o vină în cele imputate lui, invocând faptul că este invalid de grupa a 2-a și nu putea prelucra plantele de cânepă, acestea au crescut singure în grădina sa, totodată solicitând și aplicarea unei alte măsuri de pedeapsă neprivativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, a fost respins apelul declarat ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul, Petrașcu I., a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la prezenta cauză penală, ce au fost apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Deși, inculpatul în ordine de apel nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, instanța de apel a conchis, că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția acestuia în comiterea acțiunilor incriminate. De asemenea, instanța de apel a menționat, că în prima instanță inculpatul a recunoscut vina integral, în acest sens formulând o cerere de examinarea a cauzei conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel prima instanță s-a bazat pe probele prezentate în faza de urmărire penală, care sunt pertinente, concludente,

utile și veridice, coroborând între ele, cum ar fi: declarațiile făcute în cadrul urmăririi penale de către martorii, Colesnic I., Muntean I., Margin Gh.; ordonanța și procesul-verbal de percheziție din 19 iunie 2017 (f.d. 8-10, 11, 12); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-3760 din 21 iulie 2017 (f.d. 18-21); ordonanța de recunoaștere drept corpuri delictive (f.d. 26); proces-verbal de examinare a înregistrărilor video din 30.06.2017 (f.d. 27-30); ordonanța de recunoaștere și anexare a suportului informațional DVD-R drept mijloc material de probă la cauza penală din 30.06.2017 (f.d. 32).

Instanța de apel a menționat faptul, că argumentele invocate de inculpat au fost combătute prin sentința primei instanțe. Astfel, instanța de apel a reiterat, că inculpatul în instanța de fond a declarat că recunoaște toate cele imputate de partea acuzării, în acest sens menționând, că plantele respective le utiliza în scopuri medicinale. De asemenea, inculpatul a explicat că personal le cultiva și le usca. Aceste declarații în colaborare cu tot spectru de probe prezente la respectiva cauză, cu certitudine dovedesc vina inculpatului. Vinovăția inculpatului se deduce inclusiv din faptul, că ultimul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, în acest sens chiar executând cu suspendare o pedeapsă aplicată. Prin raportul de expertiză menționat se dovedește, că 194 plante verzi reprezintă cânepă, în pachetulul de hârtie, de culoare albă cu masă vegetală uscată, mărunțită este marihuana, cu greutatea de 0,83 g, în pachetulul cu masă vegetală uscată și grosier - mărunțită de culoare verde - cafenie, reprezintă marihuana cu greutatea de 4,07 g., iar butelia din polimer conține depuneri de rășină de cannabis pe pereții interiori cu greutatea substanței stupefiante de 0,073 g.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a notat, că infracțiunea săvârșită de către Petrașcu I., în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave. Circumstanțe atenuante cu referire la art. 76 Codul penal, nu au fost stabilite. Ca circumstanță agravantă, conform prevederilor art. 77 Codul penal, s-a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. Astfel, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a conchis că inculpatul, Petrașcu I., trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate, iar corectarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare. Respectiv, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Codul penal, inculpatului justificat i-a fost aplicat pedeapsă pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că, în conformitate cu cazierul penal, persoana vinovată a fost supusă răspunderii penale de două ori pentru infracțiuni similare și de fiecare dată a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare. Astfel, instanța de apel a conchis, referitor la imposibilitatea acestei instituții de a asigura realizarea scopurilor pedepsei penale, fiind imposibilă prevenirea comiterii de către inculpat a unor asemenea infracțiuni în timp ce execută o sancțiune neprivativă de libertate. În consecință, instanța de apel a considerat, că pedeapsa aplicată inculpatului urmează să fie executată real, stabilindu-se astfel o

individualizare a pedepsei care este legală, întemeiată, proporțională faptei comise și circumstanțelor reale, și personale.

6. Hotărârile judecătorești adoptate pe caz sânt atacate cu recurs ordinar de către avocatul, Bîrcă Ludmila, în numele inculpatului, prin care solicită casarea acestora și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului apărătorul invocă:

- prezenta cauză penală privind învinuirea lui Petrașcu I., în prima instanță a fost examinată în procedură simplificată, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, însă în instanța de apel inculpatul și-a schimbat declarațiile și poziția referitor la recunoașterea săvârșirii infracțiunii imputate, respectiv această instanță urma să examineze cauza în procedură generală, conform prevederilor Codului de procedură penală;

- cererea inculpatului prin care ultimul solicită examinarea cauzei în procedură simplificată este dactilografiată, ceea ce constituie o încălcare flagrantă a prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece potrivit prevederilor stipulate această cerere urmează a fi scrisă personal de inculpat, să fie autentică. Totodată, se menționează că, cererea dată este în limba de stat, pe când inculpatul în instanța de apel a vorbit în limba rusă, respectiv acesta nici nu a înțeles ce a semnat, nu a fost asistat de un interpret;

- în prezenta speță, instanțele de fond nu au administrat probe suficiente, pertinente și utile pentru a condamna o persoană conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) Cod penal, iar învinuirea formulată nu și-a găsit confirmare, deoarece nici în materialele dosarului și nici în depozițiile martorilor nu sunt prezente oarecare indici sau semne constitutive ale infracțiunii imputate;

- la etapele precedente de judecare a cauzei, inculpatul, fiind vorbitor de limbă rusă și necunoscând limba de stat, a fost audiat și recunoscut în calitate de bănuit și învinuit în lipsa interpretului, ceea ce potrivit art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală atrage nulitatea actelor procedurale emise, iar având în vedere că apărătorul declarant de recurs nu a fost prezent la etapa urmăririi penale și în prima instanță, cererea de invocare a nulității actelor procedurale menționate este întemeiată și pasibilă admiterii la faza judecării cauzei în instanța de apel și recurs.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a-l respinge ca vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Din conținutul recursului declarat de către autorul acestuia, Colegiul penal atestă, că se invocă la caz temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii, erori care în opinia recurentului au fost admise de către instanța de apel.*

Tot din sumarul argumentelor invocate în recursul ordinar, declarat în prezenta speță, Colegiul reține că apărătorul critică soluția adoptată de către instanța de apel prin prisma faptului, că inculpatul în ordine de apel nu și-a recunoscut vina, respectiv cauza nu urma a fi judecată în procedura simplificată, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, dar în procedură generală, în contextul în care inculpatul este vorbitor de limba rusă și nu a înțeles consecințele procedurii simplificate. Prin urmare, deoarece inculpatul nu a fost asigurat cu interpret intervine nulitatea actelor procedurale, corespunzător dispozițiilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală.

Verificând lucrările dosarului în raport cu criticile invocate de către autorul recursului, Colegiul consideră, că nici un temei pentru casare din cele menționate supra, nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

În susținerea raționamentelor la care a ajuns instanța de recurs, se menționează acel fapt, că prezenta cauză penală a fost judecată în prima instanță în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în urma solicitării inculpatului, fapt admis prin încheierea protocolară a instanței de judecată (f.d. 52).

Deci, în situația dată Colegiul menționează, că împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, iar inculpatul nu poate renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate (a se vedea pct. 30 Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 *Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești*).

În cauza deferită judecării, inculpatul în apelul declarat a invocat, că nu a săvârșit infracțiunea imputată, iar plantele ce conțin substanțe narcotice au crescut singure, fără a fi plantate și îngrijite de el.

Prin urmare, Colegiul specifică, că în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor alin. (1) și (4) al normei menționate mai sus și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În prezenta speță, instanța de apel a statuat că prima instanță judecând cauza în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, justificat a constatat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, condamându-l pentru cele săvârșite și stabilindu-i pedeapsă în conformitate cu prevederile legale.

În opinia instanței de recurs, concluziile la care a ajuns instanța de apel sunt corecte, ținând cont de faptul că nu au fost constatate careva carențe la admiterea judecării cauzei în procedura simplificată și anume cele specificate în alin. (1) – (4) art. 364¹ Cod de procedură penală, adică inculpatul fiind asistat de apărătorul desemnat, până la începerea cercetării judecătorești a declarat personal prin înscris autentic, semnat personal, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 89), recunoscând în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea de noi probe, iar instanța de judecată a admis prin încheiere protocolară cererea ultimului, procedând la audierea acestuia potrivit regulilor de audiere a martorului.

În ce privește criticele apărătorului, precum că inculpatul nu a scris personal declarația autentică în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel fiind încălcată procedura respectivă, Colegiul le apreciază ca nefondate, deoarece prevederile legale nu indică expres că această declarație urmează a fi scrisă personal, însă legea procesuală stipulează ce trebuie să cuprindă acest înscris autentic, adică din care să rezulte voința expresă și să poarte un caracter neechivoc, respectiv să cuprindă manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriu, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe, toate aceste condiții ce se regăsesc și rezultă din declarația semnată de către inculpat, precum și apărătorul său, fapt recunoscut de Petrașcu I., în cadrul judecării cauzei în instanța de apel (f.d. 131).

Referitor la criticile apărătorului, precum că judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate este viciată din motivul că în cadrul urmăririi penale, cât și în prima instanță au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală, precum ar fi dreptul la interpret, deoarece inculpatul este vorbitor de limba rusă și nu înțelege bine limba de stat, Colegiul le apreciază ca nefondate și declarative. La aceste critici, instanța de recurs notează, că în cadrul urmăririi penale fiind audiat în calitate de învinuit, Petrașcu I., a semnat procesul verbal de audiere a învinuitului, inclusiv și la rubrica că dorește să facă declarațiile în limba de stat pe care o posedă bine (f.d. 71), respectiv careva obiecții la terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor de urmărire penală de către inculpat și apărătorul său nu au fost făcute, în acest sens. De asemenea, în instanța de judecată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, inculpatul nu a făcut careva cereri sau demersuri în sensul de a fi asigurat cu interpret, pe motiv că nu cunoaște limba de stat, însă la întrebarea instanței ultimul a declarat, că învinuirea îi este clară, vina o recunoaște și acceptă să facă declarații, să răspundă la întrebări (f.d. 92-verso). La fel, Colegiul menționează, că în cadrul audierii în ședința instanței de apel, inculpatul a declarat că și-a făcut studiile în

școală moldovenească (f.d. 131). De menționat este și acel fapt, că la materialele cauzei sunt anexate copiile sentințelor prin care anterior inculpatul a fost condamnat pentru infracțiuni similare (f.d. 60-61, 63-64), din care rezultă ca aceste cauze, la fel, au fost judecate fără prezența interpretului, prin urmare învederând toate cele expuse, Colegiul constată, că inculpatul de fapt posedă limba de stat, iar aserțiunile invocate referitor la necunoașterea limbii sunt apreciate de către instanța de recurs ca declarative. Totodată, instanța de recurs consideră neîntemeiate aserțiunile recurentului, precum că inculpatul din motiv că nu cunoaște limba de stat nu a înțeles consecințele procedurii simplificate, prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece, precum a fost menționat mai sus, acesta anterior a fost condamnat în alte două cauze penale, care la fel au fost judecate în procedură simplificată, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, respectiv Petrașcu I. cunoștea consecințele și efectele juridice ale acestei proceduri simplificate.

Având în vedere faptul, că s-a constatat în cele din urmă, că inculpatul cunoaște limba de stat, respectiv nu era obligatorie prezența interpretului/traducătorului, iar judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată și nu au fost stabilite încălcări grave ale normelor imperative din Codul de procedură penală, invocările din recurs precum că în speță urmează să intervină nulitatea actelor procedurale în temeiul art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, nu sunt incidente în prezenta cauză penală. Reieșind din cele expuse, Colegiul consideră, că instanța de apel nu a avut temeiuri de a interveni în sentința adoptată, pentru a judeca cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță și just a adoptat o soluție de respingere a apelului, prin care inculpatul contesta vinovăția în faptele imputate.

Deși, instanța de apel în prezenta speță urma să verifice în principiu, în cel de al doilea grad de jurisdicție, legalitatea îndeplinirii de către prima instanță a cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, adică corectitudinea aplicării acestei proceduri simplificate – judecarea pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, această instanță s-a expus și asupra chestiunii privind temeinicia stabilirii vinovăției inculpatului la săvârșirea infracțiunii imputate, ajungând la concluzii corecte la acest capitol, de la care instanța de recurs nu se va îndepărta, deoarece acestea sunt întemeiate în baza cumulului de probe administrate la dosar și menționate în pct. 5 al prezentei decizii.

În consecință, Colegiul penal statuează, că nu este incident cazul de casare invocat de către apărătorul inculpatului în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel în hotărârea pronunțată, a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, întemeiat considerând că situația de fapt, împrejurările și încadrarea juridică a infracțiunii comise de către inculpat, au fost corect reținute de către prima instanță, respectiv nu au fost încălcate prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în apel, iar hotărârea adoptată cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, opozant criticilor invocate de recurent, instanța de recurs statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea

infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sânt incidente elementelor faptei prejudiciabile prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și în cele din urmă temeiul pentru recurs invocat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la fel nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază argumentele invocate în recurs ca nefondate, respectiv nu sunt incidente în speță cazurile de casare la care a făcut referire apărătorul inculpatului, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate și se impune, astfel, concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, în cauza penală în privința lui **Petrașcu Ion Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 27 iunie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie